

TARYBINIS Rokiškis

L.P(b) Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. K-to Organas

Nr. 96 (403) | 1947 m. rugpjūčio 16 d. | Kaina 20 klp.

DAUGIAU RAUDONUJŲ GURGUOLIŲ SU GRŪDAIS VALSTYBEI

Kedien į valstybinius sandėles užpilama vis daugiau tonų maisto derliaus grūdų, vis daugiau skiranda valstiečių – pirkinių, kurie jau pilnintinių įvykčių pagalbą pareigą Tėvynėi grūdų paruošas.

Ilu kelios savaitės, kai į grūdų priėmimo punktus traukia daugelį vežimai. Pradžią pavieniai valstiečiai, kurie, ištremi greičiau ištiesėti savo daidą valstybei, atskubėjo su daugiau derliumi. Netrukus buvo nusitekę ilgos gurguolių virtinės. Raudonasis gugoles pirmieji suorganizavosi Rokiškio, Pandėlio valstiečiai, juos paskelė panemunėliai ir kt. Atvyksta vis daugiau ir naujos raudonosios gugoles iš valstiečių ir apylinkių.

Po kelią dešimtis valstiečiai, atlikusius pilnai jems skirtus grūdų paruošų planus, išplėtėne apskrities valstybę. Daugelyje apskrities viešučiams darbo valstiečių dėl politinės pakilimų ir žydiškės aktyvumas kovoje dėl valdžios prisiimtų įsipareigojimų draugui Stalinui įvykdymo.

Raudonųjų gurguolių sajūdžio plėtimi ir puoselejime ypatingai didelį vaidmenį turi suvaldinti valstiečiai aktivas, agitatorai kūrybingo socialistinio lenktyniavimo išplėtimo vaidius turėti būti raudonųjų gurguolių organizavimas.

Tuo pačiu metu rimti reikalavimai statomis ir grūdų paruošų organizacijos darbuotojams. Jau ne kartą pasitaikė, kad kai kurie valstiečiai, atvykę su grūdais į jų priėmimo punktus, turėjo grįžti su jaits atgal, nes paširodė, kad grūdai nebuvu kaip reikiant išdžiovinti. Tokiemis reiškinimams reikia kuo greičiau užkirsti kelią, išaiškinant valstiečiams, kad valstybė turi gauti grūdus sausus ir reikiamo švarumo. Antra, grūdų priėmimo punktu darbuotojai privalo teisinti, greiti, mandagliai, be jokių trukdymų aptarnauti darbo valstiečius, atvežusius grūdus valstybei.

Darbo valstiečių raudonosios guguelės – tai jų įnašas kraštui atkurti ir sustiprinti, jų daugavimasis tarybinėje statyboje. Dėl to būtina kuo daugiau plėsti socialistinį lenktyniavimą. Tamprai susietą su raudonųjų gurguolių organizavimu, vykdant grūdų paruošas.

Javų kūlimas apskrityje kas-kart vis labiau plečiasi. Užtikrinti, kad pirmieji grūdai taip pat plaukti į valstybinius sandėlius nenutrukstama srove iš kiekvieno valstiečiaus, apylinkės, paskiro valstiečio ūkio, raudonųjų gurguolių organizavimas – apskrities partinių ir tarybinės organizacijų pirmiausiai svarbos uždavinys.

120 pūdų miežių iš ha

Miežių sklypo buvo nuimtas dar nematytais šiam tarybiniam ūkyje miežių derlius – 120 pūdų iš ha.

Tarybinio ūkio darbuotojai savo pasiaukojančiu darbu įrodo aukšto derliaus gavimas visiškai galimas ir musų apskrities laukuose.

Plečiamos duonos kepimo pramonės Įmonės

Maskvos srities darbo žmonių Tarybos vykdomasis komitetas apsvarstė klausimą dėl duonos kepimo bazės išplėtimo Maskvos srityje.

28 duonos gamyklas ir kepyklas dabar atstato panaskyvo rajonuose duonos kepimo pramonės antrastrestas. Štai metais trečias baigė statyti 5-kias naujas gamyklos ir rekonstruotas 10 velkanių įmonių.

Zymiai išplėtus duonos kepimo įmonių tinklą vartotojų kooperacija iki spalio mėn. 1 d. Maskvos vartotojų kooperacijos sąjunga turi atstatyti 149 kepyklas ir iki metų pabaigos pastatyti 12 naujus. Naujos kepyklas bus pastatyti pirmoje eilėje vokečių okupacijos buvusiuose rajonuose.

Neakivaldinis * inžinerinių - energetikų parengimas

Spalio mėn. 1 d. Maskvoje pradės veikti Visasajunginis neakivaldinis energetikos institutas inžineriams parengti bei patobuinti.

I institutą jau priimta 3.500 studentų. Priėmimas tebevyksta ir bus tešamas taip pat mokslo prasidėjus. Metų pabaigoje institutė turės būti 12.000 neakivaldininkų.

Šis vienintelis ir didžiausias mūsų šalyje neakivaldinis energetikos institutas turi septynis fakultetus –

elektros energijos, šiluminės energijos, hidroenergijos, elektrofizikos, radioteknikos, elektromechanikos ir inžinerių pasitobulinimo fakultetus.

Neakivaldiniam institute dirbė žymiausieji šalies mokslininkai – akademikai, profesoriai, docentai. Instituto turės savo leidyklą ir poligrafinę bazę vadovėliams leisti.

Mokslo institute išelnamas per šešerius metus.

(„Pravda“)

Paleisti į darbą nauji Minsko traktorių gamyklos cechai

MINSKAS, rugpjūčio mėn. 14 d. (TASS). Traktorių gamykloje paleisti į darbą 2 nauji cechai. Sudėtingos staklės sumontuojos ir paleistos į darbą automatiniamame ceche, kurio kolektyvas jau davė pirmą produkciją. Pilnu apkrovimui dirba motorų cechais. Čia dabar atliekami skubūs užsakymai stačiojimams.

Balgiamas jrengti frankų cechais.

(ELTA).

Kazachijos TSR Mokslo Akademijos stabyta

ALMA-ATA. Alma-Atoje vyksta parengiamieji darbai Kazachijos TSR Mokslo Akademijos stabyta.

Svarbiausiam akademijos korpu pastatyti asigneuta 19 milijonų rublių.

(„Socialistik Kazachstan“)

Altajaus gamykla didina traktorių išleidimą

RUBCOVSKAS. Altajaus traktorių gamykla kas mėnesį kelta naujų mašinų išleidimo tempus. Liepos mėnesį nuo pagrindinio konvejerio buvo nuimta 20 proc. daugiau traktorių, negu birželio mėnesį. Gamykla pilnintinai įvykdė padidintą mėnesinį planą.

(„Pravda“)

Mokslininkų namai Gorkyje

GORKIS. Miesto institutose ir mokslo istaigose dirba daugiau kaip 3.000 mokslo darbuotojų – profesorių, docentų, asistentų. Aukštojo mokslo darbuotojų profesinės sąjungos Centro Komiteto narių Gorkyje įrengiami Mokslininkų namai. Juose bus paskaitų ir koncertų salės, biblioteka, polisio kamarai.

(„Gorkovskaja Komuna“)

Meninių stiklo gaminių fabrikas

BARANOVICIAI. Baranovičių srities „Nemuno“ stiklo fabrikas jau seniai žinoja savo aukštos kokybės gamintais. Meninių indų, išleidžiamų šio fabriko, galiama matyti geriausią Maskvos, Leningrado, Kijevo, Minsko magazinų vitrine.

Aštattyasis fabrikas išleidžia 713 roštių gaminius.

(„Sovetskaja Belorusija“)

MŪSŲ RESPUBLIKOJE

Sekant Šalčininkų tarybinio ūkio kolektyvo kyletimu

Atsiliepadami į Šalčininkų tarybinio ūkio kolektyvo pagrinimą, visi Vilniaus treste tarybiniai ūkiai įsipareigojo užbaigtį grūdų paruošų planą iki rugpjūčio 1 d., o Anovilio, Baltostos Vokės, Parčevos, Lapšių tarybiniai ūkiai – iki rugpjūčio 20 d. Tarybinių ūkų kolektyvų tarpe išsvystė lenktynės dėl to įsipareigojimo sekmingo įvykdymo.

Visuose tarybiniuose ūkiuose kuliamaus naujasis derlius. Dabar 20 sudėtingų ir arklinių kuliamaus. Šalčininkų ir Anovilio tarybiniuose ūkiuose kuliimo darbams suorganizuoti.

zuotos antrosios pamainos, kas įgalino padidinti kuliamaus našumą pusantro – du kartus.

Grūdai nelaikomi klojimose. Tieslog iš po kultūmų jie vežami į valstybinius grūdų priėmimo punktus privalomųjų pristatymu saskaiton.

Sparčiais tempais stato grūdus Parčevos ir Baltostos Vokės tarybiniai ūkiai. Paskutinius 18 tonų grūdų prievoles saskaita ruošia Lapšių tarybinis ūkis. Čia gabenti grūdus į valstybinį sandėlių sumobilizuotas visas tarybinio ūkio transportas.

ATRANKINIS LINŲ ROVIMAS

BIRŽAI (ELTA). Biržų valstiečių pradėta pasirinkti rauti linus. Pirmas to darbo emėsi Čekiškio apylinkės valstietis Jonas Batnai-

kas. Per dieną jis nurovė linus iš pusės hektaro. Linus rauti pradėta ir Nemunėlio – Radviliškio valstiečių.

Marijampolės linų augintojai pradėjo rauti linus

MARIJAMPOLĖ, rugpjūčio mėn. 15 d. (ELTA). Apskrities valstiečiai pradėjo rauti linus. Marijampolės, Sasna-

vos ir Kalvarių valstiečiai nuvalyti pirmieji 50 ha linų pasėlių.

Dešimt valstiečių garbės lentoje

JUKNAIČIAI, (Šilutės apsk.), rugpjūčio mėn. 15 d. (ELTA). Partijos valstiečiaus komitetas ir valstiečiai vykdomasis komitetas įsteigė garbės lento, kurioje įrašomas valstiečių pavarðės prieš laiką įvykdžiusių visas valstybės prievoles.

Šiomis dienomis iš Juknaičių valstiečiaus į Šilutę išvyko raudonoji gurguolė su naujuoju derliaus grūdais. Dešimt gurguolės dalyvė – dr. dr. Peža, Barkus, Brobergas, Noviškis ir kiti valstiečiai – pilnintinai atsiskaitė su valstybe grūdų srityje. Aukščiau jie įvykdė savo pieno, mėsos, kiaušinių ir vilnų pristatymu prievoles.

Visi dešimt valstiečiai įrašyti valstiečiaus garbės lentoje.

Stachanoviška vachta „Inkare“

Rugpjūčio 11 d. buvo trečioji diena, kai fabriko „Inkaras“ konfekcione cecho trečiojo komajamimo – jaunimo konvejerio narai stojo į Stachanovišką vachtą 30-tujų Didžiosios Spaldo socialistinės revoliucijos metinių garbei. Kaip ir dvi ankstyvesnes dienas, taip pat ir tą dieną darbas vyko organizuota, sklandžiai. Per aštūnias įtempo darbo valandas jauniams išleidė iš konvejerio 476 poras kailių ir 416 porų botų, kas sudarė pamainos uždavinio įvykdymą 194,5 proc. vietoje 160 proc., apsiūlė pagal įsipareigojimą.

PAGERINTI POLITINI AGITACIJOS DARBA PANDÉLIO VALSCIUJE

Apskrities duonos gamintojai, garbingai tesdami duotajį draugą Staliniū žodį, sėkminges užbaigiai derliaus nuėmimą, pradėjo kūlimo darbus ir grūdų statymą valstybei. Tam, kad būtų užtikrintas šios ypatingai svarbos ukinės – politinės kampanijos sėmėmumas, partinės organizacijos turi dar labiau pagerinti masinį – politinį darbą kaimie, pakeli politinės agitacijos idėjinį lygi ir kovinumą, tamprai susilecta su tarybiniu kaimo darbo žmonių gyvenimu ir kova už prisht. mén. išpareigojimų garbingą jvykdymą.

Istorinis VKP(b) CK vasario mén. Plėnumo nutarimas išsaugė galinę politinę pakilimą ir darbo aktyvumą tarybiname kaimie. Žemdirbių karštai palaiko bolševikų partijos ir tarybinės vyriausybės politiką, nukreipia naujam socialistinio žemės ūkio sužydėjimui, mūsų tarybinės liaudies gerbuvio pageinimui.

Politinis darbas liaudies mašės visuomet buvo ir yra bolševiku partijos dėmėto centre. Ypatinga reikšmė masinius – politinius čarbas išgyja pastaruoju laiku, grūdų valstybei statymo metu. Valstybinės grūdų paruošy vykdymas reikalauja aukštoto organizuotumo, visapusiško visų Jėgų ir išteklių parauodimo, maksimalinių greitų darbo tempų. Partinių organizacijų veiklos sekme, mobilizuojant duonos gamintojus sėkminges kūlmo darbą, žemės ūkio produkto paruošo atlikimui ir prisiliųjų laisvę draugui Staliniū išpareigojimų išsesėjimui, priklauso nuo politinės agitacijos masės išstiprėjimo. Štai kodėl visos žodinės ir spaudinės agitacijos ir propagandos priemonės – pasikalbėjimai, pranešimai, paskaitos, spauda – turi padėti pagrindiniams tikslui – duonos valstybei statymui – atslekti!

Pandėlio valsčiuje yra didelis, kovinės aktyvas, puikių agitatorius. Tačiau partijos valsčiaus komitetas (sekretorius drg. Strumskys), kaip pridera, neišnaudoujia šios didžiulės Jėgos, nesistengia per aktyvistus nuolat stiprinoti glaudžius saitus su žemdirbių, aiškių nepartinėmis kaimo masėmis partijos politikos prasmę, kelli masių.

P. Suchanovas

J. Petronis

KELIAS PRASKAIDRĖJO (NOVELĖ)

(Tiesinys iš „T. R.“ Nr. 95 (402))

Bet mokytojo nuotaika buvo sugadinta. Jis jautė, kad Vaičiukio pagiežė nieko gera nežada. Štai, scenoje vyko vaidinimas, o Jis, atrodo, nieko nematė: viskas, regis, nublankusiai pynėsi jo akyse, niekas, kas vyko scenoje, jo nebedomino.

Pertraukos metu jis užpakalydavo išgirdo vieną iš jaunųjų artistų tévę sakantį kitam:

— Mat, kaip gražu. Kad li manu berniokas, kai tli įsiraše į komjaunimą, rodos, visiškai kitoks vaikas pasidaré. Ir darbštus, ir klasmus paliko. O anksčiau, būdavo... et, ką čia ir kalbėti. O ar matel, kaip Jis, barzdą prisilipinęs, vaikstainėjo, kaip koks kalakutas?

— Ogi ir mano Marytė... — pertraukos Jis kalmynas, užmegz-

damas kalbą toliau.

Ir šie kelis sakinių, kuriuos užpakalyje savęs girdėjo mokytojas Kunčius, buvo, gal būt, vienas iš šių šviesesnių aispindžių, kurie skaidrino jo panturūsią nuotaiką.

Tą naktį mokytojas ilgal negalėjo užmigti: prieš jį, rodos, dar tebesėdėjo Vaikutis ir pilnai ironiškai neapykantos balsu kalbėjo apie tarybinę santvarą. Tačiau mokytojas Kunčius prisiminė ir savo mokslo draugus, dabar irgi dirbančius mokytojo darbą, su kuriais Jis dar prieš vieną savaitę buvo susišelę apskrities mokytojų konferencijoje. O Juk kai kurie iš jų (Šeškus, Vilnius, Ragažius) taip pat savo, naintimis buvo panašūs į Vaikutį: Jems tarybinė santvara buvo irgi ne prie širdies.

RSDDP(b) VI SUVAZIAVIMAS

(1947 m. rugpjūčio mén. 7–16 d. (liepos mén. 26 – rugpjūčio 3 d.)

Žiauriausio Laikinosios vyriausybės teroro sąlygomis susirinko ir atliko savo darbą bolševiku partijos VI suvažiavimą Petrograde.

Griežtai pasikeitė politinė padėties šalyje po liepos mén. jvykdyti. Visa valdžia susiköntravo buržuazinės Laikinosios vyriausybės rankose. Tarybos su Jūs eserine menševikine vadovybe liko be valdžios, nusirito į buržuazijos stovyklą. Laikinojo vyriausybė tebėlės revoliucijos muginklavimą, triuškinę Jos organizacijas, trūškino partijos organizaciją.

Štai, toiomis sąlygomis, penki mėnesiai po caro nuvertimo, bolševikai buvo prierstinti susirinkti slaptai. Suvažiavimas vyko nelegaliai, dažnai keisdamas savo posėdžių vietą. Buržuazinė spauda reiškalo suimti suvažiavimo dalyvius. Laikinosios vyriausybės šnipai nusivairė nuo koju, beleškodami suvažiavimo posėdžių vietas, bet taip ir nerado Jos.

Laikinosios vyriausybės persekiojančios bolševikų partijos vadas V. I. Leninas negalėjo dalyvauti suvažiavime, bet jis vadovavo jam iš pogindžlo per savo kovos draugus ir moninius Petrograde: Stalina, Sverdlovą, Molotovą, Ordžoniškevičių.

Suvažiavime dalyvavo 157 delegatai su sprendžiamuoju ir 128 su patariamuju balsu, beveik 240.000 žmonių, kuriuos tuo metu turėjo partija, vardu.

Darbininkų klasės persekiojimas liepos mėnesio dienomis ne tik nesumažino mūsų partijos itakos, bet atvirkštai – dar labiau ją padidino. Darbininkai ir kareivai masėmis émė trauktis nuo menševikų ir eserų, draskė savo nario bilietus ir su prakeikimu traukėsi iš jų partijų, prasydami bolševikus priimti juos į savo partiją.

Yra marksizmas

Pagrindiniai suvažiavimo klausimai buvo: politinė Centro Komiteto apyskaita ir klausimas dėl politinės padėties. Abiem klausimais padarė praeisimą draugas Stalinas. Draugas Stalinas visu ryškumu nurodė, kad nepaisant visų buržuazijos pastangų pasmaugti revoliuciją, revoliucija auga ir vystosi į vis daugiau darosi socialistinė.

Poliitinė padėties šalyje po liepos 3 dienos, sakė draugas Stalinas, griežtai pasikeitė. Dviejų valdžių sistema pastabalgė. Taikaus revoliucijos vystymosi galimumai išnyko.

„Taikus revoliucijos laikotarpis pasibaigė, atėjo laikotarpis netalkus, grumtynių ir sproginų laikotarpis... Paslėkta vienas kelias – nuversti laikinąjį vyriausybę ir paminti valdžią Jėgas, t. y. ginkluotu sukišimu. Tai gali, išvykdyti tik proletariatas, sajungoje su kaimo varguomenė, Dėl šiukšio „Visa valdžia Taryboms!“, tai reikia,

„nurodė draugas Stalinas, laikinai nuimti, nes esančios Tarybos, menševikų ir eserų vadovaujamos, nusirito į kontrrevoliucijos stovyklą. Tačiau laikinas šukio nuėmimas anaipolti nereiškia, kad partija atsisakuo kovo dėl Tarybų valdžios: Partija vėl iškeis šią šukį, kai prieškeis Tarybų sudėtis, kai Tarybos vėl atgis ir eis paskui bolševikų partiją.

Draugas Stalinas VI partijos suvažiavime demaskavo trockininkus ir bucharininkus, kurie nelgė socializmo pergalių galimybių mūsų šalyje, ir orientuodamas partiją pasirošo į ginkluotam sukišimui, sakė: „Néra negalima, kad kaip tik Rusija bus ta šalis, kuri nuties kelią į socializmą... Reikia atmesti atgyvenusią pažiūrą apie tai, kad tik Europa legalinti nurodys

tojas Antanas Kunčius aktyviai talkininkavo valsčiaus vykdymajam komitetui, drauge su kitais aktyvistais vėdasamas darbo valstiečių tarpe aiškinamajį darbą už įvarčiu valstybinių prievolių sekmingesnį išvykdyma. Ir per tą laiką daug kas jam paaiškėjo, daug kas pasidarė suprantama, apie ką anksčiau reikėdavo ligai galvoti. Jis ryškiai pamatė, kaip stambieji ūkiai savininkai – buožės kenkia tarybinėi valdžiai, slėpdami grūdus, kūlamasišas mašinas, leidami vienos klasės šmeižiančias provokacijas apie Tarybų valdžią. Ir kitos pusės Jis pastebėjo, su kokia dideliu entuziazmu naujukai – žmonės, kurie tarmavo visą laiką buožėmis, bet, negaldami už savo ilgų metų kruviną prakaitą išsigyti nors maža žemės sklypelį, dabar kibardą, kurė sau į šalį šviesą rytojų. Kupini džiaugsmingos vilčies, Jie aré, akėjo, séjo, o nuimtas deilis plaukė ne į tuo-

– Bet dėl ko? – mąstė Jis ir bandė pats sau atsakyti į šį klausimą. Ir mokytojas Kunčius prisiminė, kad vienas iš Jūsų stambaus ūkio savininko sūnus, antras – policijos vachmistro, trečias – imones savininko. Jis juto, kad šis klausimas išsiplendžia pats savaimėje: šie mokytojai, kaip ir buožė Vaikutis, kitaip, bent tuo tarpu, dar negalėjo galvoti, negalėjo buti palankus šiai valdžiai. O Jis, mokytojas Kunčius? Jis tenuo mažažemio sūnus ir gausios šeimos; jam, kaip ir kitiems jo brolijams, teko vaikystėje ganyti gyvulius pas pasturiučiusių ir viskuo perteklius žemvaldžius. O tos dienos, kai Jis dabar apie tai prisimena, buvo nepavydintinos. Juk savininkas, pas kurį Jis ganydavo, turėjo didesnę valią, negu pats Jo tévas, ir elgdavosi su Jūsuo taip, kaip tik panorėdavo.

Ir tik per didelį pasiryžimą,

attraukiant kartais tévamis nuo savo burnos net paskutinį duonos kąsnį, Jis pasiekė šiok tokį mokslo, išgijo pradinės mokyklos mokytojo teises. Tačiau nors ir tévai jam padėjo (bet ar auga Jie galėjo jam pagelbėti ir suteikti paramos?), nors ir pats Jis versdavosi pas išpaikintus aukštesniųjų miesto tauraučių sunelius privačiomis pamokomis, – vis dėlto materialiai – ekonominiu atžvilgiu Jam mokslo siekti buvo sunkiai įkan-damas riešutas.

Prieš mlegul užmerkiant akis, Jis, kad Ir nevisai samoningu dar, bet Juto, kad susitelkusi prieš Jį tamsa émė po truputį trupi, lyg rytuose naktis. Taip, jo širdyje émė rusentį mažytės, vos žiūrima, šviesos kibirkštėlę, mažytis spindulys.

Ir vos vos Juntama šypsena veide ir lopose mokytojas užmigo.

* * *

Praėjo beveik metai. Moky-

KORESPONDENTAI
praneša

PLEČIASI VASAROJAUS
NUÉMIMO DARBAI

Skimigai užbaigę žiemę, valymo ir suvežimo darbus, duodės valsčiaus naujakurių darbo valstiečiai jau prieš pradėjo vasarojaus valdymą laukose. Vasaroju nuémime pirmajaus Čečių, eilionų ir Juodupės apylinkės valstiečiai. Šiose apylinkėse nuplauta virš 70 proc. ir apie 40 proc. kveičių ploto. Vasarojaus nuémo darbai plečiasi ir kitose valsčiaus apylinkėse, nesbetinai, kad tiek žemė, tiek ir vasarojaus derai jmet žymiai geresnis, nepraejusias metalas.

NAITYKLA PRIE IMONĖS

Administracijos ir dirbančiųjų komiteto pastanavimais prie Juodupės vilonių fabriko „Nemunas“ yra naityklia — raudonasis apelis. Naityklos patalpos nuošios, išeidižiamas sienai, „Spartuočių“, yra muzikinių instrumentų. I naitykla pamažinėjimui — spauda. Imonės buitinių laisvalaikiai ir darbuotraukų metu gana gausiai naitykla lanko. Cia būna dirbančių saviveiklos pradžia užsiemimai.

MOKYKLOS RUOŠIASI
DARBUI

Ilgiamas atremontuoti darvinitorius Juodupės pramonijoje. Cia jau išbaltintos, sutvarkyta elektros infrastruktūra. Klasų remontai ir kitų rengimo mokslo metams atlikti Onuškio prad. mokytojai. Remonto darbai vedėjai ir Generališkio mokytojai.

Prigūtė 20 d. mokyklose yra padedami rudens egzaminius.

Garbingai įvykdyl LKP(b) CK XIV-jos plenumo nutarimai!

PAVYZDINGAS NAUJAKURYS

Konstantinavos vienk. (Panemunio valsč.) naujakurys drg. Dzikavičius Jonas, gavęs iš Tarybų valdžios 7 ha žemės, garbingai įvykdė partijos ir vyriausybės nurodytus uždaviniaus: išauginti aukštą derilių, nuimti ji be nuostolių ir prieš terminą atsiskaitė su valstybe.

Drg. Dzikavičius, rūpestingos darbo deka, išaugino iš kiekvieno pasėlių ploto po 13 centn. (dvigubu) įvairių grūdinėlių kultury. Jis jau ne tik visu 100 proc. duoniniuose grūdais atsiskaitė su valstybe, bet virš nuostatos normos atvežę 48 kg rugių. Taip pat pilnai Jis įvykdė ir skirtojį jo ūkiui pašarinį grūdų planą.

,T. R.“ koresp.

SOCLENKTYNIAUJAMA DĒL PODYMO ARIMO DARBU VIRSIJIMO

Rokiškio MTS traktorių darbų planą sudaro apdirbtai 655 ha pūdymu. Kad sėkmingesnį įvykdžių ir viršijus šiuos darbus, MTS traktoristai drg. drg. Jašinas, Liepinis ir kiti išsiungė į tarpusavio socialistinių lenktyniavimą. Ypač geru rezultatuose išlenktynių eigoje pasiekė drg. Malcius, su traktoriu „Universal“ įvykdė pūdymo arimo darbus 230 proc.

Nuo jo mažai kuo teatiliseka ir traktoristas drg. Jašinas, iki šiol su tokios pat firmos traktorių įvykdė jam skirtoji pūdymo arimo planą 200 proc.

Traktoristai Liepinis ir Arasius, dirbdami su traktoriais „HTZ-Nati“, gautais iš broliskų respublikų, diena iš dienos taip pat kelia savo išdirbto norumas. Pūdymo arimo visi traktoristai vyko iš toliau.

Šiuo metu bendras šių darbų planas, skirtas Rokiškio MTS, yra įvykdytas 104 proc.

J. STAŠELIS
Rokiškio MTS direktoriaus pavaduotojas politiniam reikėjamas

SPARTUS KÖLIMAS

PANEMUNELIS (,T. R.“ inform.). Kamajų valsčiuje prisikirtas kūlimo darbams mašinistas drg. Sirvydis Albinas pradėjo kūlę. Pačią pirmąją darbo dieną, rugpjūčio 9-tąją, drg. Sirvydis prievakariu atvyko su savo traktoriu į Gudžiškių kaimą (Kamajų valsč.). Nutarta, prisilaikant anksčiau sudaryto grafiko, kūli pas naujakurių drg. Stuką ir valstietį Pilpiką.

Drg. Sirvydis sugebėjo organizuoti spartų kūlimą. Per keturias su puse valandos kūlumas šiuose ūkiuose buvo užbalgtas. Drg. Sirvydo vadovaujama mašina prikėlė per tą laiką pustrečios tonos grūdų.

M. Tadauskas

ISAUGINTI AUKŠTI DERILIAI

KONSTANTINAVA, rugpjūčio 15 d. Dar pavasario sėjos kampanijos metu Konstantinavos MANP dirbtuvėje, svarstydam istorinių VKP(b) CK vadario Plenumo nutarimą „Dėl priemonių žemės ūkiui pakelti pokariniu laikotarpiu“, priėmė išpareigojimus išauginti punkto pagalbiniam ūkyje aukštus derilius. Savo pasižymimą konstantinaviečiai patvirtino ir laiške draugui Stalinui.

Savo pažadą MANP dirbtuvėje įvykdė. Išauginta iš hektarų po 12 dvig. centnerių rugių 2 ha plotė, 12 dvig. centn. miežių 1 ha plotė ir 13 dvig. centnerių avžių 7,5 hektarų plotė.

Pasėlių priežiūrai užtikrinti buvo sudaryta komisija iš MANP vedėjo drg. Dzikavičiaus, Rokiškio MTS vyr. agromonomo drg. Udrė, MTS direktoeriaus pavad. polit. reikalėjamas drg. Stašelio ir punkto lauko dirbininko drg. Zemlicko.

K. Rudonis

STATYTOJAI

Šiandien šypsotis dar ne laikas, Nors esam džiaugsmo kūplini, — Dabar mums dirbt, kovoči reikia, Kad šypsena būtų švelni.

Praėjom viesulus baštos audros, Išbridom vargą, purvą, sniegą. Bet kol užgis širdy žalda, Nekeisim dar šilkais sermęgy.

Bereikšmėm šypsenom nekelsim Rimių veldų ir darbo rankų, Nes kol lydés šešėliai balsus Mums dirbt ir dirbt, ir dirbt tenka.

Nors ir sunkus kūrybos laikas, Nuo akmenų pečiai pasvyra, Bet darbe keliais kūnas svelkas — Mes pergalų epochos vyral.

Mums Stafino planus nubrėžtas Visus įvykdysim lig galio. Paludys tai didingi miestai, Kad ateitis širdim mes kalam.

Tačiau dabar šypsotis dar ne laikas, Širdis nors laimės kūpina. Dabar mums sunkiai dirbt reikia, Kad ateitis mums būtų šypsena.

Viršijamos darbo normos

Kalp ir visos Tarybų Lietuvos, taip ir Juodupės vilonių audinių fabriko „Nemunas“ dirbininkai ir techninės personės, svarstydamas Leningrado

Ilavu paruošų skyriaus darbininkė drg. Pravinalė Stasiūnienės dininės darbo normas viršija po 70 ir daugiau procentų.

Neatsiliška socialistinėse lenktynėse, išsiplėtusose tarp paskirų fabrikų cechų, skyrių, brigadų ir net paventų dirbininkų, ir karšimo skyrius. Drg. drg. Pupienis Dzidorius ir Józės Bronius viršija darbo normas 30–40 procentų.

T. Nagevičius

D U O T A S Ž O D I S — Š V E N T A S

66 kg šviežių naujo derliaus duoninių grūdų į Rokiškio valsčių kūlės priemimo punkto sandelių atvežė Kamajų valsč. Kraupių apyl. naujakurys drg. Vaiciionis Antanas.

— Aš atsimenu lietuvių tauotos laišką, pasiūstą draugui Sta-

linui. Jam duotas žodis — mums šventas. Dar prieš Didžiųjų Spalio trisdešimtmetį aš pasižadu pilnai įvykdysti metines visų rūšių produktų pristatyto valstybei prievoles.

M. Stasevičius

nuodus, bet buvo jų pačių nyvėbė. Jie statydinos naujų sakais kveplančias, nes, jose, kūrė savo laimę, nubožes vis dar negalėjo nati, kad buvę jų samdiniai savarankiškai. O visgi jie nė savarankiškai; šie darbo metu, visą laiką dirbę kinių ir nieko neturėjė, dabar savosi su dvigubu užsidegimis.

Io, juk jie pirmieji, jo, ylo, paprašyti (tā Antakalnių labai gerai prisinaudėti, atvyko į mokyklą ir atnešo ja, nors darbo ir nebuvo, nes du vokiečių mokyklos svetinėliai, pataikę į kūlę, tikrai buvo padarę mazos žalos); jie pirmieji griežiai iniciatyvos ir tam, kad buvę įsteigtą klubą — skalau.

Apskrities Liaudies Šviesos skyrius patenkino jų pavidalu, ir dabar ne vien tik kūlai, bet ir kitų apylinkės valstiečiai, turėdami

laivo laiko, jaukiai ir kultūriniai praleidžia vakarus šioje skalykloje. Bendrai, visur, kiekvienam žingsnyje buvo galima justi, kaip trykšta naujo gyvenimo srovė — galinga ir galvinanti.

— Argi ne jie tikrieji žemės ūkininkai? — pagalvojo mokytojas.

Tačiau į tai jam jau atsakyto: išgali ieškoti neberekėjo: jam sprendimas buvo aiškus.

Viena vėjuota ir tam, kad buvo naktį mokytojų iš miego prikėlė. Jo ketvirtuoju skyrius mokinys, naujakuris Luobalčio sūnus. Jo išgačtingas veldukas buvo apskrečias kraujais, iš akly trikyšo ašaros.

— Kas yra? — susijaudinėsi ir neramiai balsu ištarė mokytojas.

Berniukas verklendamas paskoko, kaip įsirobrečiai į jų namus abu Vaikučiokai ir dar trys vyrų kankinė ir mušę. Jo téva ir motina. Jam ir pačiam šau-

tuvo buožė davę į kaktą, ir Jis tik dabar atsiplėkėjės ir pamatės, kad tévas ir motina nebegevyti, krauso pilnos grindys.

Mokytojo širdyje virė kraujas ir ašaros. Jis skubiai apsilikvo, apgaubė berniuką, paeimė už rankos ir sausai tarė:

— Eime.

Kliaukas valzdas atrodė Luobalčių namuose: ant grindų, paplaidę didžiausiai kraujoklė, gulėjo nebegyvi, suskaldytomis galvomis ir išsukinėtėmis rankomis tévai. Šiurpas perkratė visą mokytojų: pirmas ypač gyvenimė Jis matė tokį reglinį.

— Mama, — tarė Petriukas ir sunkenčia prie motinos. Tačiau motina nebeištiesė į Jį rankų, kaip kadaise, nepaguodė Jį švelniu žodžiu.

Mokytojas, lyg sustingęs, ilgai stovėjo prie negyvėlių, po to užgesino šviesą, nuspauđė iš akly prasiskverbusi ašarą, paė-

mė verkiantį berniuką ir gržė į mokyklą.

Dabar Jis nėko nepajėgė mastyti, nes visas jo mintis buvo nustebės žiaurus valzdas Petriuko namuose.

Netrukus apie nakties įvykių buvo pranešta valsčiaus milicijai.

Rudens dienos slinko vlena po kitos — dažniau debesuotos, apsinaukusių, kartais gil pilnos gledros. Buvo piešimo pamoka. Mokytojas žiurėjo į Petriuką, kurio rankutė vedžiojo sasiuvinėjimą prieškaupė. Kadangi giminystė nebuvo, mokytojas Jį priglaude pas save.

— Ir po tokius smūgilių, po tokius sukrėtimų valkas vis dar gali mokyti... — stebėjosi Jis.

Buvę apsinaukusi, tačiau nelijo. Tik toli toli, pačiam horizontu pakraštyje, buvo matyti mažas šviesos ruoželis, kuris nuolat augo, plėtėsi, didėjo, kovodamas su rudenišiais debesi-

mis. Lygiai tokis pat šviesos ruoželis buvo ir mokytojo širdyje, kuris taip pat augo ir plėtėsi. Ir jam kaskart vis darėsi ašikliau, kad jam nepakelui su darbo žmonių priešais, nepakeiliu su tais, kurie, negalėdami savo tikslų atslekti įvairiai prieš tarybinę valdžią varomais smėlžtais ir grąžinimais paprasčiausiai sermęgiamas, émesti pačių nežmoniškiausius priemonių — žudynių, kad jo kelias Jungiasi su darbo skruzdėlėmis — darbo žmonėmis, kurie visą laiką buvo engiami ir išnaudoti.

Jis daug skaitė rūpimoju klausimui, taikė įgytas teoretines žinias gyvenimė, ir, pagalai, kartu su ateisius pavasariu, po didelį vidurinių išgyvenimų, kada jo gyvenimo keltas buvo praskaidrėjės, mokytojas galėjo išstarti.

— Aš — su laudimil (Pabaiga)

TARPTAUTINIAIME JAUNIMO FESTIVALYJE

Protesto mitingas prieš karą Indonezijoje

PRAGA, VIII. 13 d. (TASS). Su šuktais „Tegyvuoja laisvoj Indonezijat, Reikalaudame nutrauki kara Indonezijoje! Šalin rankos nuo Indonezijoje, respublikos! Šalin olandų imperializmas!“ vakar atvyko tarptautinio jaunimo festivalio dalyviai i protesto mitingą prieš karą Indonezijoje, suaukė tarptautinės demokratinio jaunimo federacijos nutarinu. Mitingas atidare pasaulinės demokratinio jaunimo federacijos prezidentas Buasonas. Kalbą pasakė fderacijos vykdomojo komiteto narys JAV atstovė Fransis Daimon. Daimon pareiškė, kad tarptautinė demokratinio jaunimo federacija visiškai palauko Indonezijos jaunimą jo kovoje dėl laisvės ir nepriklausomybės, ir ragina viso pasaulio jaunimą savo aktyviais veiksmais padėti nedelsiant nutrauki kara Indonezijoje. Nebus taikos, pareiškė Daimon, kol paskuonis olandų kareivis nepaliks Indonezijos žemės.

Audringais plojimais ir šauksmais „Merdeka“ („Laisvė“) mitingo dalyviai sutiko Indonezijos jaunimo delegato Sertipo pasirodymą tribūnoje.

Brangus būčiųliai ir draugai, pareiškė Indonezijos delegatas, pirmiausia leiskite man perduoti brolį Indonezijos jaunimo, kovojančio dėl savo laisvės, svelkinimą. Indonezijos jaunimo ir visos tautos vardu leiskite padėkoti jums už tuos šiltus,

nuoširdžius jausmus, kuriuos bus musų pusėje. Bet, kad išvengtų niekam nereikalingų auksų ir Indonezijos tautos kančių, būtina, kad šis karas būtų nedelsiant nutrauktas. Tal gali padaryti tik aktyvūs visų tautų ir tarptautinių organizacijų veiksmi. Šiuo metu Indonezijos vyriausybė negali patikėti Olandijos vyrausybei, kuri klastingai sulaužęs pasirašytą susitarimą.

Dėl to mes negalime vesti netarpiskų derybų su Olandijos vyriausybe. Mes iškeliami šiuos reikalavimus: pasiūlyti i Indoneziją Suvienytyjų nacių komisiją, kuri vietoje ištirtų visus faktus; nedelsiant evakuoti olandų karluomenę iš Indonezijos, sukurtų iš eilės šalių atstovų komisiją, kuri atlikų trečiųjų teismo valmenį derybosose tarp Indonezijos respublikos ir Olandijos. Mes esame tikri, kad niekas atvirai neišdrįsti olandų imperialistų pusėje. Tačiau mes labai apgalsteaujame, kad Saugumo Taryba ne priėmė tarybinės pataisos, kuriai palaikė Indija. Dabar mes matome šios pataisos atmetimo rezultatus. Karas Indonezijoje vyksta toliau. Olandų karluomenė vadovybė ne tik neįsakė atitraukti savo karluomenę i senasias pozicijas, bet, priešingai, išsakė savo karluomenės bombarduotų Indonezijos miestus ir kaimus. Indonezietę taučia išvermingai priešinasi žuilesniams grobikams. Juo labiau užsižiešia karas, tuo labiau mes išsitinkime, kad galutinė pergalė

bus musų pusėje. Bet, kad išvengtų niekam nereikalingų auksų ir Indonezijos tautos kančių, būtina, kad šis karas būtų nedelsiant nutrauktas. Tal gali padaryti tik aktyvūs visų tautų ir tarptautinių organizacijų veiksmi. Šiuo metu Indonezijos vyriausybė negali patikėti Olandijos vyrausybeli, kuri klastingai sulaužęs pasirašytą susitarimą.

Dėl to mes negalime vesti netarpiskų derybų su Olandijos vyriausybe. Mes iškeliami šiuos reikalavimus: pasiūlyti i Indoneziją Suvienytyjų nacių komisiją, kuri vietoje ištirtų visus faktus; nedelsiant evakuoti olandų karluomenę iš Indonezijos, sukurtų iš eilės šalių atstovų komisiją, kuri atlikų trečiųjų teismo valmenį derybosose tarp Indonezijos respublikos ir Olandijos. Mes esame tikri, kad niekas atvirai neišdrīsti olandų imperialistų pusėje. Tačiau mes labai apgalsteaujame, kad Saugumo Taryba ne priėmė tarybinės pataisos, kuriai palaikė Indija. Dabar mes matome šios pataisos atmetimo rezultatus. Karas Indonezijoje vyksta toliau. Olandų karluomenė vadovybė ne tik neįsakė atitraukti savo karluomenę i

senasias pozicijas, bet, priešingai, išsakė savo karluomenės bombarduotų Indonezijos miestus ir kaimus. Indonezietę taučia išvermingai priešinasi žuilesniams grobikams. Juo labiau užsižiešia karas, tuo labiau mes išsitinkime, kad galutinė pergalė

(ELTA).

MAŽASIS FELJETONAS

Neverkite kelly šuntakiai

Negi reiktu rašyti apie keitą, einančią nuo Veduvio kryžkelės iki Vyžūnų, Jeigu ne keliu meistrui, kurie „rūpinasi“ keliu taisymu (kaičiausias čia, be abejų, bus Rokiškio valčiaus kelių meistras), dėl kurių kaltės šis III eilės kelias baigia pavirsti neišvažiuojamu šuntakiumi. Šito varšgo keliai Istorija prašyti prasčiai gržtų kiek aigai.

Praeita rudenį turėjau „laimės“ važiuoti šiuo keliu į Rokiškį. Prisiprašau vieną kaimyną, kad pavežetu, ir patenkintas jšoku jo vežiman.

Kada privažiavom Veduvio kryžkelę, išvydome priešakis stovinuojančią vežinę, kurio važiuotojai — vyras ir moteris — kėlė balsiaus alašą. Net nejauku pasidardė.

— Nebijok, — padrašino mane bendras, — tai mano kūnas Nikiparas.

Nurtinu.

— Važiuok tu pats šiuo keliu, aš ir pėčia iki Vyžūnų neesi! — Šaukė moteris, laikydama rankoje kažkokią pintinę. — Gal nori, kad visus normalius klausiūs sukučiam bevažiudama? — krito Jis nauja republikos vyrui ir Jau buvo bekeliančiai tokiu iš vežimo.

Tačiau vyras buvo vikresnis, ir pirmas iššoko iš vežimo. Važelės per prievertą jbruko į žmonos rankas, sakydamas:

— Nors kartą ir tu pasédek. Aš nebegalau... Va, prieš pėčiai savalčių pervažiavau šiuo keliu — ir šiandien kaulus dar tebegeila. Kai dėl klaūšinių — ir Jis galis panešeti, — ir, paėmęs pintinę į rankas, patenkintas persoko keliu grilio, už kurio vinglavo nedidželis takelis.

Nustebau. Pamanyk, nebejaučiu žmonės, o nori pėsti per purvą keletą kilometrų klampotį.

Kiek pavažavus, ir mano bendrakeleivių pradėjo neramiai dairytis; pagaliau Jis paslūpė man palmti vadeles, o pats, girdi, ir pėčias iki Vyžūnų nuelisi...

Su neslepiamu pasitenkiniminiu sutinku jo pasulympam. — Bile man neliepia išlipt — važiuotam vis geriau, — mačiau. Tačiau patenkintu atrodė ir bendrakeleivis, žingsnuodamas pėvęgi į mus, lyg norédamas pasakyti: „Na, draugal, aš pervažiavau — žūrėsi kelp jums pavyks“. Nuo didželių jo ištekėjų kažkokį lašat — gal preakitas, o gal paprastas dumblas.

— Tiki, žūrėk, važiuodamas nesnūduriuok, — dar perspėjo Jis, matydamas, kad aš perdaugais laisvalais sėdžiu vežime.

Čia ir man pasidarė kažkaip nebejauku, net balsoka — gal kokios jūrų mlnos, po šimtus kačiakutų, kur pakastas, ar šiaip kas negero...

Tik tada „yla išlindo iš mašo“, kada vežimas, lyg pakėretas, pradėjo balsiausiai vartytis į šalis — vos galėjau išsilaikeyti vežime. Na ir prasidėjo mano kančių odisėja... Vargas vežimas, lyg koks laivas, plūduriauvo didžiuoliuose dumblio ezeruose, leidosi į giliausias duobes, akivarus — kur čia ir beprisiminių viskų detališkai, o ypač kai gėlė visas strėnas, sukos galva, éme vėmūly... Kartais, netekės kantrybės, jau nörėjau laukti laikėsi už vežimo krasato: kas bus — tebūnė! Tačiau, pažvelgus į bangojančias baujas tiršo dumblo bangas, vėl instinktyviai grieblausi už vežimo — o gal nebeigai?..

Taip tėsesi gal dauglauva landos. Per visą tą laiką virtinėjau ant galvos, žiaukčiojau...

Tolimesnis kelio taisymo desimtas nebegali būti toleruojamas — antralip, netekė kantrybės, valstiečiai per prievertą įsodinti tuos kelius taisymo „meistrus“ ir vežimą ir pavadieti šiuo keliu. Ir tam jie turėtų pilną teisę, nes tas keliai yra vienintelis, kuriuo Nerštonių apylinkės valstiečiai susisiekia su Rokiškiu — veža prievoles ir panašiai — ir kuris jau daug metų nematė jokio taisymo.

JONAS VARNAS

Atsakingas redaktorius Anatolijus Fainblum

Jugoslavijos liaudies ūkio plano vykdymas

BIEGLRADAS, rugpjūčio 14 d. (TASS). Vakar buvo parkeibtas Jugoslavijos Federatinės Liaudies Respublikos plano komisijos pranešimas apie 1947 metų pirmojo pusėlio liaudies ūkio plano išvykdymą. Pranešime paskelbti duomenys apie finansinio plano išvykdymą. Bendras valstybinis planas pajamų srityje išvykdytas 108 proc.

Jugoslavijos Federatinės Liaudies Respublikos pramonės įmonių gamybinis planas išvykdytas 103 proc.

Palyginti su 1946 metų pirmuoju pusmečiu, tai reiškia gamybos augimą 49 proc. Pramonės ministerijos įmonės planas išvykdytas 105 proc. Kalnų pramonės ministerija — 100,5 proc.

Skyrėjus, apibudinančiam žemės ūkio plano išvykdymą, nurodoma, kad sejos planas išvykdytas 99,4 proc. Pasėlių plotų dydis 7 proc. viršija praejusią metų pasėlių plotą.

Laikraštuose paskelbtas pramonės ministro ir ekonominių tarybos pirmininko B. Kildričiaus straipsnis. Analizuodamas liaudies ūkio plano pirmųjų metų pirmojo pusmečio plano išvykdymą, Kildričius pažymi bendra Jugoslavijos ekonomikos laimėjimą ir tuo pačiu metu nurodo į ellę trukumą atskirių ūkio šakose, kurie turi būti pašalinti antrame pusmetuje. Sustodamas tės pirmojo pusmečio laimėjimais, Kildričius ypač pažymi, kad išdo pajamos per tą laikotarpių viršijimo išlaidas

6 milijardais dinary. Respublikinės reikšmės įmonių produkcijos gamyba, palyginti su priešais metais, išauga 50 proc. Toliau Kildričius pažymėja žymius laimėjimus žemės ūkio srityje.

Pasielamus kapitalinės statybos plano išvykdymą, Kildričius nurodo, kad šis metais visoje Jugoslavijoje statoma daugiau kaip 200 stambių pramonės įmonių, tuo metu, kai senojoje Jugoslavijoje kas, met vidutinėkai statydavo po 2 įmones.

Pirmojo pusmečio plano išvykdymo rezultatai, baigdamas raro Kildričius, pakankamai įtikinamai irodė tų, kurie abejojo dėl penkmečio plano realumo, pareiškiamu nepagrūstumą.

(ELTA).

Šveicarija atsisakė prisidėti prie Europos multu sajungos

BERLYNAS, VIII. 13 d. (TASS). Hamburgo radijo pranešimu, Šveicarijos vyriausybės atstovas pareiškė, kad Šveicarija atmėtė pasiūlymą prisidėti prie 16 valstybių multu sajungos, kuri turi būti sukurta Maršalo

programos remuoose. Jeigu Šveicarija tikrai nori prisidėti prie Europos atkūrimo, pareiškė Jis, ji turi išlaikyti pilnutilinę autonomiją ir ypač autonominį fiuansinius klausimais. Šiuo paraiškimu Šveicarija prisidėjo

prie Skandinavijos šalių nuteitimo atmetti pasiūlymą dėl multu sajungos sukurimo. Šiuo metu Paryžiaus konferencijos techninių komitetai studijuoją ši klausimą.

(ELTA).

Išeina antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais.

Spaudė „Tarybinių Rokiškio“ spaustuvė, Rokiškis, Vytauto Didž. g. 39, Tel. 5.000. Užs. Nr. 833.

LV 0285